

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tujše dežele toliko več, kolikor poštnina znaša. — Na naročbo, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrstre po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvoli frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravištvje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravištvje pa s Kongresnega trga št. 12.

Telefon št. 34.

Dvakrat konfiscirani!

Naš list je bil te dni kar dvakrat zapored konfisciran. V torek in v četrtek. V torek nam je bil zaplenjen ves uvodni članek, včeraj pa zopet velika večina uvodnega članka.

Oba ta članka sta se bavila z našimi političnimi nasprotniki. V prvem članku smo svarili ljubljanskega knezoškofa kot politika, kot pospeševalca konsumnih društev in snovatelja javnih zavodov, naj premišljuje o demonstraciji, ki se je zgodila proti njemu 26. oktobra. V drugem članku, česar ostanke smo danes ponatisnili, smo govorili o pogubnosti klerikalizma kot političnega principa in o pogubnosti njegovih gospodarskih tendenc.

V nobenem teh člankov se nismo niti od daleč dotaknili vere kot take, cerkve kot take, duhovščine kot take. V njih se ne nahaja čisto nič, kar bi se moglo smatrati kot žaljenje ali ščuvanje proti veri, cerkvi, škofu ali duhovščini kot stanu. In vendar smo bili konfiscirani!

Ti konfiskaciji nam kažeta popolnoma jasno, da se nam hočejo delati ovire v boju proti našim političnim nasprotnikom. Nam se brani, kritikovati politično delovanje in nehanje ljubljanskega škofa in njegove duhovščine, nam se brani, upirati se temu političnemu počenjanju in brani se nam to s pomočjo našega slavnoznanega tiskovnega zakona, česar eksistence sama je dokaz, da ne živimo v moderni kulturni državi.

A dočim se v našem listu zatre vsak najmanjši odpor proti političnim nasprotnikom, uživajo naši nasprotniki popolno tiskovno svobodo in pišejo kar hočejo. Naj navedemo nekaj slučajev.

Pred kratkim je prinesel „Domoljub“ strupen članek proti učiteljstvu. V tem, z nezaslužano hudobnostjo pisanem članku se je kranjsko učiteljstvo v svoji celoti — izvzeti so bili le tisti, ki so se udeležili duhovnih vaj — sramotilo, grdilo in izpostavljalo javnemu zaničevanju,

v tem članku se je ljudstvo naravnost ščuvalo proti učiteljstvu. In ta članek ni bil konfisciran!

Ljubljanski škof je izdal pred kratkim pastirsko pismo. To pismo ni verske vsebine, nego politično in polemično. V tem pastirskem listu se je četudi v mirnem tonu in s previdnimi besedami namignilo, da vsi tisti učitelji, ki niso šli k duhovnim vajam, uče krivo vero. In to žaljenje vsega učiteljstva, žaljenje, ki se nanaša na njega uradno delovanje, to ni bilo konfiscirano!

In kaj sme pisati vse „Slovenec“! Kolikrat, kako izvajajoče in ščuvajoče je on že vse to trdil o liberalcih, kar smo mi povedali včeraj in v torek o klerikalcih! A „Slovenec“ ni bil konfisciran. Primerjamo samo včerajšnji številki. V našem listu je bil včeraj konfisciran odstavek, v katerem je bilo rečeno, da je klerikalizem kriv žalostnega gospodarskega položaja. „Slovenec“ pa je včeraj v uvodnem članku doslovno pisal: „Kdo pa je kriv propadanja kmetijstva? Na to vprašanje liberalci ne odgovarjajo, ker bi morali priznati, da je liberalno zakonodajstvo s svojo brezobzirno svobodo in s kapitalističnim gospodarstvom zakrivilo propad ljudstva“. Tu se očita liberalcem še veliko več, kakor smo mi očitali klerikalcem, tu se trdi, da je liberalno zakonodajstvo, na katerem sloni ves ustroj naše države, da so tisti zakoni, katerih varovanje in izvrševanje je zagotovljeno s prisego vseh uradnikov, zakrivili propad ljudstva — a to ni bilo konfiscirano.

Dovolj! Navedeni slučaji kažejo, kakšen značaj imata konfiskacije, ki sta nas zadeli. Izvajali bomo iz tega konsekvence in porabili skrajna sredstva, da se obranimo take cenzure. In če bo treba, poskrbeli bomo, da pride stvar tudi v državnem zboru na razgovor.

Morda je ta nova konfiskacijska praksa uspeh Clary Šusterščevega objema. To je pač že več kakor očitno, da hoče vrla varovati klerikalstvo, in da drži nad njim svojo roko. Toda če mislita grof Clary in baron Hein, da pri nas na Kranjskem upeljeta kak klerikalni kurs, utegneta uča-

kati kaj bridko razočaranje. Hvala Bogu, mi imamo dovolj moči, da tak kurs preprečimo, in baron Hein je dovolj časa v naši deželi, da ve, kako znamo biti ne samo prizanesljivi, ampak tudi brezobzirni.

Najnovejše konfiskacije kažejo našim čitateljem, kakšen veter je začel pihati. Pripravljeni moramo biti na večkratne konfiskacije. Zato prosimo vse somišljenike, naj potrpi in prosimo jih pri tej priliki, naj skrbe, da se naš list razširi poceli deželi. Časopis je jedino naše agitacijsko sredstvo. Agitujte torej za list, in agitujte za stranko, od vasi do vasi, od hiše do hiše, da se ljudstvo razvname za odločilni boj!

Mi bomo slej kakor prej, pa bodi tudi z največjimi žrtvami, delovali za emancipacijo slovenskega naroda od klerikalizma, ker smo trdnopričani, da je to pogoj rešitve in boljše bodočnosti slovenskega naroda.

Somišljenike pa prosimo, naj vztrajajo na naši strani. Boj ne bo več dolgo trajal. Stebri klerikalstva se podirajo, in kmalu pride čas, ko bode na celi črti zmagala napredna narodna misel.

26. oktober 1899.

(Dopis.)

Ta dan je bil za večino prebivalstva na Kranjskem lep in morebiti tudi pomemljiv. Najboljši zastopniki tega prebivalstva so bili v Ljubljani zbrani ter so ne glede na narodnostna nasprotja se izjavili, da Kranjske še ne pustete uvrstiti mej Tirole.

Klerikalci na Kranjskem so ta dan poklicali svoje kmete na bojišče, da jim pomagajo meriti svoje moči s kranjskim naprednjaštvom. Ali našteli so bore malo kmetov, ki so stali na njih strani. Večji in manjši kmetje, meščani-kmetovalci in veleposestniki so se jim postavili na menzuro. Le par ur je trebalo te zvezze, in naš Rimljan je bežal z bojišča.

Videli smo pri tej priliki, da je dosti več nezadovoljstva, da, ježe proti temu Rimljanstvu mej kranjskim prebivalstvom, kakor smo sami dozdaj mislili. Strah pred

je spravila pod zglavje. Še s postelje je hotela vladati ter ohraniti svoje omare pred plenjenjem.

Nekega dne se ji zbudi zaupanje do Jurija. Pokima mu, naj se približa, in mu reče taho: „Glej, tu je ključ; pojdi in vzemi sladkor. Na to zopet dobro zakleni in prinesi ključ nazaj.“

Drugi dan pa postane napram Juriju nezaupna. Kamorkoli se gane, ga zasleduje z očmi, kakor bi se bala, da hoče vzeći okraske s peči in jih potlačiti v žep. Pokliče torej Karola, poveri mu zopet ključ in šepeta: „Komornica pojde s teboj. Poglej, da bo vzela perilo, in zapri sam.“

Največja muka v bolezni ji je bila, da ni mogla več paziti na domače izdatke. Spominjala se je glupega počenjanja svojih sinov, vedela je, da so zapravljivci, nespametniki z vedno odprtimi rokami. Že dolgo ni imela do njih nikakega spoštovanja. Samo materinska ljubezen je ostajala v nji, in odpuščala jim je. V njenih prosečih očeh je mogoče čitati, da prosi milosti, naj počakajo, ko je ne bo več tukaj, in šele tedaj naj prično prazniti zakladnice in si deliti njeno imetje. Če bi si je delili pred njo, bi bila to muka za njeno umirajočo lakomnost.

Ko je gospa videla, da je priklenjena na posteljo, je bila njena prva skrb, da je naročila, naj ji oddajo vse ključe, katere

njegovo hudobijo, ki gmotno in na časti škoduje, je prej kakor svinec ležal na prsih maloorganiziranega našega kmeta in dostikrat tudi meščana.

Sedaj je šlo za najljubšo vseh javnih naprav našega večjega in manjšega kmeta, za kmetijsko družbo. Občna jeza si je dala 26. oktobra duška, in naš kmet je videl ta dan, da je on gospodar teh Rimcev, če si le pomakne klobuk z oči in prosto, srpo pogleda v komandiranja vajeno duhovensko oko. Videl je tega duhovnika pred seboj bežati. Le-ta duhovnik je skušal začetkom boja divje okolo sebe gledati, ali — odšel je, — fugit, evadit, errupit, — z bojišča, češ, doma drugo zapojemo.

Kmetje, meščani-kmetje in veleposestniki so v dneh pred 26. oktobrom sprevidele, kaka nevarnost preti vsemu prebivalstvu, ako pustijo dalje rimskemu klerikalizmu prostoto pot.

(Tu je bilo konfiskovanih 10 vrst.)

Veleposestniki so sprevidele, da se od kmeta in meščana ne morejo več ločiti. Kmetovanje bo, kakor je bilo, najgotovejša podlagi življenu; vsi ne morejo biti uradniki. Ako kmetija nese ali ne, toliko kruha je vsaj gotovega, da ni sile, če se pametno gospodari. Od industrije, trgovine zamore le malo število ljudi živeti. Svetovno gospodarstvo pa bo zopet gonilo ljudi nazaj k materi zemlji, k ljubi naravi, ven iz gneče velikih mest. Naši veleposestniki so menda v teh dneh sprevidele, da so del naroda.

Narodu zamoremo le pridobiti boljše življenske razmere, ako se omika, ako tudi masa narodova, ako tudi kmet prispe do večje omike. Ta omika je le mogoča na podlagi jezika mase, kultura le mogoča, če se zamore ta jezik in duševno življenje v njem v vseh slojevih razviti.

Morebiti je to krivo naše zdajšnje reve, da so veleposestniki to okolnost v minolih časih prezirali. Bili so dolgo časa precej merodajen ud naroda. 26. oktobra t. l. so podali v danes drugačnih gospodarskih razmerah kmetu prijateljsko roko. Bili so skoraj vši veleposestniki na bojišču in seboj

LISTEK.

Smrt matere.

(Napisal Emil Zola.)

Gospa Guerardova je vdova. Priпадa k visokemu meščanstvu in premore dva milijona. Ima tri otroke, tri sinove, kateri so podedovali po smrti svojega očeta po 500.000 frankov.

Ti sinovi so rastli kakor divje mladike v prenapetem veselji. V nekaj letih so bili s svojimi petsto tisoči frankov govorji. Najstarejši, Karol, se je strastno zanimal za mehaniko in zmetal je množico denarja za prečudne iznajdbe. Drugi, Jurij, se je dal izsesati od ženskih. Tretji, Moric, je bil okrazen od prijatelja, s katerim se je lotil zidati gledališče.

Danes ima mati vse tri na vratu, daje jim stanovanje in hrano, toda ključe od omar hrani iz previdnosti sama.

Ta rodbina ima prostrano hišo v ulici de Turenne. Gospa Guerardova ima osem in šestdeset let. Z leti je postala čudakinja. Skopa je, prešteva kosce sladkorja; sama zapira in spravlja pričete in nedopite steklenice, lastnoročno oddaja perilo in druge potrebne predmete v domaćem življenju.

Kadar se vidi samo sredi teh velikih otrok, se je poloti skriven nemir; vedno se boji, da jo bodo prosili za denar, in ona ne bo vedela, kako bi jih zavrnila. Zato pa je poskrbela, da je naložila svoj denar v posestva.

Sicer pa izsesavajo Karol, Jurij in Moric dom kar najbolj mogoče. Tu so lepo nastanjeni, prepirajo se za grižanje in očitajo drug drugemu velike potrebe. Da jih materina smrt vnovič obogati, jim zadošča; zato čakajo, ne da bi kaj delali. Dasi nikdar nikdo ne spregovori o tem, se vendar neprestano pečajo z mislijo, kako se bo vse razdelilo. Če se ne pogodé, bodo morali vse prodati, kar pa je vselej spojeno s škodo.

Neki dan po obedu se je čutila gospa Guerardova slab. Njeni sinovi so ji privarjali, naj leže, in jo pustili s komornico, ko jim je dejala, da ji je boljše ter da ima samo hudo migreno. Vendar se je drugi dan stanje stare dame poslabšalo, rodbinski zdravnik je zahteval, da pokličejo na posvetovanje še par zdravnikov, in ti so konstatirali, da je gospa Guerardova v veliki nevarnosti.

Ko je gospa videla, da je priklenjena na posteljo, je bila njena prva skrb, da je naročila, naj ji oddajo vse ključe, katere

je spravila pod zglavje. Še s postelje je hotela vladati ter ohraniti svoje omare pred plenjenjem.

Nekega dne se ji zbudi zaupanje do Jurija. Pokima mu, naj se približa, in mu reče taho: „Glej, tu je ključ; pojdi in vzemi sladkor. Na to zopet dobro zakleni in prinesi ključ nazaj.“

Drugi dan pa postane napram Juriju nezaupna. Kamorkoli se gane, ga zasleduje z očmi, kakor bi se bala, da hoče vzeći okraske s peči in jih potlačiti v žep. Pokliče torej Karola, poveri mu zopet ključ in šepeta: „Komornica pojde s teboj. Poglej, da bo vzela perilo, in zapri sam.“

Največja muka v bolezni ji je bila, da ni mogla več paziti na domače izdatke. Spominjala se je glupega počenjanja svojih sinov, vedela je, da so zapravljivci, nespametniki z vedno odprtimi rokami. Že dolgo ni imela do njih nikakega spoštovanja. Samo materinska ljubezen je ostajala v nji, in odpuščala jim je. V njenih prosečih očeh je mogoče čitati, da prosi milosti, naj počakajo, ko je ne bo več tukaj, in šele tedaj naj prično prazniti zakladnice in si deliti njeno imetje. Če bi si je delili pred njo, bi bila to muka za njeno umirajočo lakomnost.

In sebična bolnica je trpela, da ni

poslednje trenotke svojim otrokom vse. Njeno nezaupanje do mladih ljudij je bilo vedno večje. Če bi sinovi tudi ne bili mislili na imetje, katero bodo podedovali, bi jim bila mati sama budila misel na ta denar z načinom, kako ga je branila do svojega zadnjega dihljeja. Pogledovala jih je tako preiskujuče, s tako vidljivo bojevnostjo, da so se obračali v stran. Tu se je spomnila, da čakajo njene rešilne smrti, in oni so res mislili na to.

Če je zasačila katerega zamišljenega z bledim oblijem, mu je rekla: „Pojdi k meni!... O čem premišlaš?“

„O ničemur, mati.“

Toda prišel je v zadrgo. Ona je počasno zmajala z glavo in pristavila: „Veličke neprilike vam provzročam, otroci moji. Glejte, ne mučite se, kmalu me več ne bo tutkaj.“

Obstopili so jo ter ji prisegali, da jo ljubijo in jo obvarujejo smrti. Trdrovratno je odgovarjala, da nikakor. Še bolj se je utrjevala v svoji nezaupnosti. To je bilo strašno umiranje.

Vse upanje je izgubljeno, zdravnik je naznanil, da mora bolnica vsak trenotek omagati.

Neko jutro so sinovi govorili pri oknu o nadlogi, ki jih je zadela. Ona je imela

so pripeljali svoje manjše sosedne. Bog ve, da je bil ta prizor lep. A želja, gorka želja je ustajala vsakemu, da ta zveza kmetov ostane trajna in postane močna. Naši velenostniki niso fevdalci in ne morejo biti. Lahko so zvezani, koordinirani s kmeti.

(Tu je bilo konfiskovanih 62 vrst.)

Videli ste boj 26. oktobra, in kar vas je bilo udov kmetijske družbe, ste prišli na bojišče. Bojevali ste se kakor levi; malo so farovški imeli vaših; le morda kakega dolžnika farovža, ali farovških posojilnic. Ti so hodili v boj, kakor na nogah z verigami vkljenjeni hudodelniki. Tudi je bil kak boječnež zraven, ki se klerikalnega maščevanja boji. Za kruh, za življenje vam gre, če ne postopate vedno tako vsi, kakor so pogumni vaši postopali 26. oktobra v „Narodnem domu“ v Ljubljani.

In vi, kmetje! Ne gre in ne gre več brez šole! Vi se morate sami učiti, morate svojo deco v šolo pošiljati in ji dati domača za uk. Učitelju bodite dobri prijatelji. Svoje boljše sinove morate poslati v kmetijske šole. Lemenatarjev imamo že preveč in juristov tudi. Prisilite po dež. poslancih, da bo ta šola cenejša. Saj ste 26. oktobra videli, kako grozno moč imate proti vsakemu, če le hočete. A za škofove konvikte, ki vam bodo ubijali najboljše sinove, za te imate denar in za farovško nenasitljivo bisago tudi ali vsaj vaše ženstvo! Ali ne spoznate, da jemljete s tem lastnemu otroku duševno in dostikrat tudi telesno hrano? V občinskih zastopih farovžu prikimavate, v deželnih, v državnih zboru pošiljate duhovnike, ali take, ki kako gmotno korist v službi farovža iščejo. Ali se vam more tako dobro goditi? Le preračunite, kaj vašega denarja agitacija naših duhovnikov zapravi! Na tisoče gre pri vsaki volitvi. Zidajo si hiše za agitacijo, plaćajo cele kompanije malovrednih ljudi, ki so za vsako rabo. To vse gre iz kmečkega žepa. Ženice vernih volilcev, ki so 26. okt. za farovške volili, bodo nazaj znosile, kar so može stali. Saj ni res, da boste večno pogubljeni če za to življenje z vso vnemo skrbite. Bogu očitate neusmiljenost, nepravičnost, če le mislite, da je istemu vaše stradanje, vaša ponižnost všeč. Saj je bil kateri pri kaki pojedini v farovžu. Od 12. ure opoldne, do 10. ure zvečer nosijo debele kose raznovrstnega mesa in raznih sladkarij in vina na mizo. Delaven človek ob takih prilikah dvomi, če imajo ti ljudje „žegna božjega“. Zakaj pa klerikalci tako? —

(Tu je bilo konfiskovanih 15 vrst.)

Ni res, da vas hočeo vsi razven duhovnika goljufati! Zgodovina pa nas uči vse drugače. V zdajšnjem gospodarstvu sveta ste kmetje navezani na meščana in ta na vas. Vi kmetje ste sami najboljši trgovci. Naš Kras in tužna naša zgodovina vas je že zgodaj v tem oziru na noge postavila. Gospodarstvo se sicer tudi pri nas premeni, ali to se zgodi polagoma.

navado, da je sama pobirala najemnino po svojih hišah; zdaj so bili v zadregi, na kak način naj poberó denar. Če bi nastala katastrofa, bodo potrebovali najemnino, da poplačajo različne osebne izdatke.

„Moj Bog!“ je rekel Karol tiko, „če hočeta, se grem najemnikom predstaviti... Razumeli bodo situacijo in plačali!“

Toda Jurij in Moric sta postala nezaupljiva.

„Saj greva lahko s teboj,“ je rekel Jurij. „Vsi trije imamo izdatke.“

„Saj bi vama jaz dal denar... Ne mislita vendar, da hočem uteči z njim!“

„Nikakor, toda boljše je, če smo vti skupaj. To bo pravilnejše.“

In drug druzega so gledali z očmi, v katerih se je zrcalila zloba in zavist. Vsak si je hotel zagotoviti največji del dedščine. Karol se je naenkrat oglasil in glasno nadaljeval.

„Poslušajte! Prodajmo vse, to bo najboljše. Če se danes prepiramo, se bomo jutri že požrli.“

Toda hitro so se ogledali, začuli so šumenje. Njihova mati se je vzdignila, vsa bleda, imajoča oči izblujene, telo tresče. Vse je slišala, svoje posušene roke je ste govala proti njim in s strašnim glasom ponavljala: „Otroti moji... otroti moji...“

Krčevit napad jo je zopet vrgel na

Razvoj gospodarstva ne pozna skokov. Naš klerikalec hoče s socializiranjem konsuma le sebi nikdar prijaznega meščana ubiti in sicer hitro, da potem vas reveže kmete, dokler je še čas, trdnejše na farovž prikleni. Za socializiranje proizvajanja na kmetijah našemu duhovniku ni mar; to bi vas kmete gmotno ojačilo, kolikor je mogoče. Da bi se vi gmotno okreplili, tega se boji vaš klerikalec, ko zlodej križa. Zapravljeni morate v konsumni trgovini, potem ste prej na kantu. Samostani v naši deželi vstajajo iz grobov, ki jim jih je izkopal cesar Jožef II. Ti vam bodo že dali nekaj ričeta, če boste prišli na tlako in poslali svoje ženstvo h kiparjem in drugim umetnikom v samostane.

Pa poglejte, kmetje, kako vam vaša mladina uhaja na tuje! Ali jo bo farovž nazaj držal?

Meščan, ki bije boje proti klerikalizmu, bije iste tudi za kmeta. Kmet ga mora, če si dobro želi, v tem podpirati. Je vse v zvezi in mora biti tudi na Slovenskem. Dne 26. oktobra je bilo zapaziti začetek te zvezze. Daj, usoda, da ne zamre! — Zdaj bo naše klerikalstvo zopet na tihem delalo. Močno se je ustrašilo dne 26. oktobra. Pazimo! Zdaj bodo na tihem grizli in ujedali. Zdaj se pišejo vsaki dan „črne bukve“ našega kmetskega in meščanskega stanu v farovžih. Tam zdaj osvetlo s špiritom kuhajo. Klerikalec je po večini neizprosljiv maščevalc. Pazite! Ostajajte na barikadi, ki smo jo dne 26. oktobra v Ljubljani zgradili proti rimskemu, brezdomovinskemu našemu klerikalstvu, utrjujmo jo neprenehoma, skrbimo v miru za vojno!

V Ljubljani, 3. novembra.

Delegacie.

Delegacie se snidejo šele koncem meseca novembra. Da se je zasedanje določilo tako pozno, se navajata dva vzroka. Avstrijska in ogrska vlada hočeta, da se kvotni deputacijski sestaneta čim preje in poskusita rešitev kvotnega vprašanja. Ako se kvotni deputacijski glede kvotnega vprašanja zopet ne zedinita, potem poskusita državna zborna doseči sporazumljene temeljem vladnih predlog. Drugi vzrok odgovitve delegacijskega zasedanja je želja ogrske vlade, da ji dovoli državni zbor še pred sestankom delegatov proračunski provizorij. Radi tega provizorija so imeli v ogrskem parlamentu že dvakrat obstrukcijo. Széll pa se hoče obstrukciji izogniti.

Razpor med Nemci.

Razpor med nemško narodno stranko in med Schönererjevo skupino narašča. Listi obeh strank se strastno napadajo. Liberška „Deutsche Volkszeitung“ predлага, naj se sklice splošen shod nemških zaupnih mož, da se ponudi voditeljem in zaupnikom prilika, povedati svoje misli in nazore. Dotlej pa naj orožje miruje, kajti nadaljni razpor bi obstoječi razkol le povečal in škodoval skupni narodni stvari. Celovške „Freie Stimmen“ so prinesle Dobernikov članek, ki trdi, da so si poslanci nemške narodne stranke v svesti, da so ostali

vzglavje, umirala je s strašno mislio, da jo njeni sinovi okradejo.

Vsi trije so se vrgli prestrašeni ob postelji na kolena. Poljubljali so roke pokojnice in ji med ihtenjem zatiskali oči. V tem trenotku so se spomnili svojega destinista, in da niso nič drugačega kakor sirote. Grozna smrt je tičala v dnu njihovih dušakor žgoče očitanje vesti...

V sobi, kateri zagrinjala so bila spuščena, je ležala pokojnica oblečena v postelji s prekržanimi rokami in s srebrnimi križem na prshih. Pri glavi so ji gorele sveče. Vejica zimzelena je bila pomočena v posodo s posvečeno vodo.

* * *

Uro pred pogrebom se je pričelo stopnišče napolnjevati z ljudmi. Glavna vrata v dvorani so bila preprežena s črnim suknom s srebrnimi cembri. Tu je bila, kakor v ozadju kapele, postavljena krsta, obkoljena s svečami, pokrita z venci in kiticami. Vsaka prihajajoča oseba je vzela kropilo iz kropilnice pri nogah krste ter pokropila mrtvo truplo...

Ob jednjastih se je pričel pogrebni sprevod pomikati. Sinovi pokojnice so stopali za krsto. Za njimi so še osebe z magistrata, nekoliko velikih obrtnikov, mnogica imenitnih meščanov, ki so škilili po

sklepom narodnih shodov v Hebu in Celovcu zvesti. Grof Clary je dal za žaljenje nemškega naroda z odpravo jezikovnih naredeb zadoščenje, in s tem je odpadel vzrok, da bi se obstrukcija nadaljevala. Posl. dr. Sylvester piše v „Salzb. Tagbl.“ da bi bilo možno volitev delegacij zabraniti samo s telesno silo; a še tedaj bi bil uspeh dvomljiv, kajti v sedanjih razmerah bi se hotelo pač le malo poslancev tepliti. Grof Clary je odpravil naredbe, in nadalje obljubil, da § 14. ne bo rabil in končno bode predložili tak jezikovni zakon, ki se bo oziral na nemški binkoštni program. To sicer ni veliko, toda za avstrijske razmere že nekaj. Posl. dr. Hofmann pl. Wellenhof je v „Grazer Tagblattu“ izjavil, da se z drom. Sylvestrom docela strinja, in upa, da se radikalci, Wolf in tovariši, kmalu zopet zborgajo s svojimi nemškimi tovariši na levici. Jutri bo v Libercu poročal posl. Prade o najnovejšem nemškem razporu ter stavljal predloge, kako bi se dosegla sprava.

„Hier“.

V Budimpešti so imeli 31. oktobra velike demonstracije radi javljenja rezervistov z nemškim „hier“. Okoli 2000 dijakov in pristašev ogrske neodvisne stranke je prišlo pred klubov lokal neodvisne stranke. Deputacija je izročila voditeljem stranke rezolucijo, potem pa je nagovoril akademik Brazovay v krogu mnogobrojno zbranih poslancev vodjo neodvisne stranke, Franca Kosutha ter ostro kritikoval odredbo vojnega ministra ter pozivljal neodvisno stranko naj krepko podpira odpor proti „atentatu“ na madjarščino. Kosuth je odgovoril v daljšem govoru, da je le nemarnost velike javnosti kriva, da ni imela Kosuthova stranka uspehov, in da bi imeli Ogori danes že vse drugačne narodne pridobitve, ako bi se oklenil narod neodvisne stranke. Kosuth se veseli, da se je vzbudil narod, in njegova stranka bo začela močno akcijo proti najnovejši žalitvi ogrskega naroda ter prisilila vlado, da dobi narod zadoščenje. Množica je klicala Kosuthu viharno ovajco. Tudi pred krajevnim vojaškim poveljništvom so bile demonstracije. Policija je demonstrante opetovano razgnala. Ogori se lotijo pač vsake stvarice, ki se tiče njihove narodnosti, z vse drugačno energijo kakor v naši državni polovici!

Nove Milanove lopovščine.

Milan je povzročil, da imajo Srbi temeljem kraljevskega ukaza troje novih zakonov. S prvim se je kazenski zakon, ki je bil že doslej drakonski, še pohujšal. Sedaj bo močno Milanu streljati ljudi kakor zajce. Drugi zakon določa, da sme vlada iztrirati iz dežele vsakogar, ki se ji zdi nevaren ali sumljiv. Milan bo zapobil sedaj vsakogar, ki se bo upal delati opozicijo njemu in njegovi vladi. S tem bo radikalna stranka smrtno zadeta. Tretji zakon pa ustvarja v notranjem ministrstvu poseben informacijski oddelek, ki bo nadziral mišljenje in govorjenje uradništva in javnih oseb sploh. Ta vohunski oddelek bo zastrupil vse javno in družinsko življenje v Srbiji ter onemogočil vsakatero svobodno javljenje lastnega prepričanja. S to oficialno špionažo postanejo

radovednežih, stoečih na trotoarju. Za sprevidom se je pomikalo dvanajst žalnih vozov. Ljudje iz bližine so jih šteli in občudovali.

Prisotne osebe so pomilovale Karola, Jurija in Morica, korakajoče za krsto v žalnih oblekah, s sklonjenimi glavami, z lici, zarudelimi od plakanja. Sicer pa se je širila govorica, da spravlja svojo mater k poslednjemu počitku na veledostenjan način. Pogreb je bil tretjega razreda; po raznih računih bo veljal več tisoč frankov. Star notar je dejal s pomenljivim smehljajem: „Če bi gospa Guerardova sama plačala svoj pogreb, bi si gotovo prihranila šest vozov.“

V cerkvi so bila vrata črno preperžena, orgle so pele, župnik je delil odpustanje grebov. Ko so udeleženci stopali drug za drugim okoli krste, so videli pri cerkvenem vhodu stati vse tri sinove v vrsti in čakati, da podajo roko vsem znamencem, kateri ne morejo iti na pokopališče. Celih deset minut so stiskali roke, ne da bi poznali osebe, se grizli v ustnice ter zadrževali solze. Silno lahko jim je postal pri srcu, ko se je cerkev izpraznila in so zopet počasi odkorakali za pogrebni vozom.

Rakev rodbine Guerardove je bila na pokopališču Père-Lachaise. Mnoga oseb je

razmre na Srbskem neznotne. Vsakdo bo vsak hip v nevarnosti, da ga zgrabi in vržejo v ječo, kajti vohuni bodo imeli razprostre mreže v vse sloje, v vse kroge do mize družinske in postelje zakonske.

Velik poraz Angležev v Južni Afriki.

Vesti o slavnih zmaga Angležev nad kmetskimi Buri so se jedva razkadle in se izkazale kot pretirane ali celo lažnive, in že je došlo novo poročilo, da so bili Angleži tako občutno tepleni. Pri mestih Glencoe-Dundee (19. in 22. oktobra), pri Elands-laagtu (19. in 21. oktobra), pri Modder-spruitu (24. oktobra) in Lombards-Kopu (29. oktobra) so se merile samo manjše čete Angležev in Burov med seboj. Izid teh bitk ali prask je le neznotnega, lokalnega pomena. Bitka, ki se je vršila 30. oktobra pri Ladysmithu, pa je bila prva velika in važna bitka, v kateri se je merila vsa angleška vojska pod generalom Whitom in vsa burška vojska pod generalom Joubertom. Angleži niso mogli zabraniti, da bi se transvaalski in oranjevski Buri ne bili združili. Nasprotno, general Yule je moral svojo brigado zapustiti Glencoe ter štiri dni in noči med groznnimi mukami neprestano bežati pred zasedajočimi Buri ter se zateči k Withu pred Ladysmithom. Okoli 18.000 Burov je obdal 29. oktobra Ladysmith od za hodnje, severne in vzhodne strani, Angleži pa so brezuspešno opetovano poskušali pregnati jih. Oranjevski Buri so 29. oktobra zapustili Besters ter se pomikali od severno-zahodne strani takisto proti Ladysmithu, oziroma proti levemu krilu angleške armade. Transvaalski Buri so začeli Ladysmith bombardirati. Angleški general Withe je sprevidel, da ga mislijo transvaalski in oranjevski Buri zgrabit vseh strani, zato pa jih je hotel prehiteti. Zategadelj je vprizoril splošen napad na oranjeske in transvaalske Bure. Najprej je White zgrabil vojsko Oranjevčanov. Napadel jih je ponoči. Oranjevčani so pustili, da je prišel oddelek Whitove armade prav v njihovo sredo, potem pa so zgrabili na krat Angleža od vseh strani. Angleži so bili ujeti: dva bataljona in šteto gorskih topov, t. j. 42 častnikov in 2000 mož se je udalo Burom in jim izročilo svoje orožje. S tem je bila leva krilna kolona za Angleža izgubljena. Malo boljše, dasi ne dočela dobro, pa se je gođilo desni krilni koloni, katero so Buri zapadili v beg. Centrum, katerega je vodil sam White, ni prišel menda v ogenj. Ta poraz Angležev je velike morale vrednosti. Buri imajo sedaj že 2212 angleških ujetnikov. Bržas bo White zapustil Ladysmith in se pomaknil dalje proti jugu, v Pietermaritzburg ali celo do luke Durban. Angleži se bojev, da se upro sedaj tudi Buri v Kapu, in da se dvignejo proti njim tudi rodovi, ki so bili doslej nevtralni. — Zanimivo je, kako se izgovarja angleški general White radi svojega poraza. Trdi namreč, da so se mule, noseče municijo in razložene topove, prestrašile sovražnikovega strelijanja ter uše. Zbežale so te mule bajevnaravnost k sovražniku! Zategadelj An-

Dalje v prilogi.

odkorakalo peš, drugi so stopili v vozove. Mimoidoči so dvigali oči in se odkrivali.

Sprevod je stopil na pokopališče obrnil se na levo in se ustavil pred rakvijo: pred spomenikom v podobi gotiške kapele, na katerega pročelju je bilo zapisano s črnimi pismenkami: „Rodbina Guerardova“. Skozi odprtia vrata je bilo videti oltar, na katerem so gorele sveče.

Med tem so sneli krsto. Duhovnik je molil poslednje molitve, dočim so čakali grobarji v modrih telovnikih nekaj korakov proč. Sinovi so iheli, oči so imeli vprte v odprte rakev, s katere je bila sneta kamnitna plošča: tu, v ti hladni senci bodo ravno tako počivali enkrat tudi oni.

* * *

In dva dni pozneje so se pri notarju svoje matere prepričali s stisnenimi ustnicami, s suhimi očmi; v sovražstvu so bili odločeni, da ne pusti neprijatelju niti centima. Karol bi pogolnil vse s svojimi iznajdbami; Jurij ima kako žensko, ki ga skube; Moric je brezvomno deležnik kačega blazneg podjetja, ki bi pogolnil njegov kapital. Zastonj se je trudil notar, pregovoriti jih, da bi se prijateljsko

gleži niso imeli topov in ne streljiva, in podati so se morali. Vsega so krive torej le mule! White pa priznava, da postopa Joubert z ujetniki jako prijazno in ljubezni. — Najnovejša poročila javljajo, da se trudijo Buri, da bi osvojili železniško progo pri Colensu ter odrezali Angležem pot do Pietermaritzburga. Ako se ta naklep Burom posreči, bo ujeta vsa angleška vojska Witheja.

Nekaj črnej zgodovine.

(Dalje.)

To pa še ni bilo dovolj! Duhovščina je hotela ta svoj bogapolni odgojevalni sistem razširiti tudi med olikanejše sloje. Zato so klerikaci dosegli, da se je o vsaki konkordatni deželi, kjer je bila kaka srednja šola, realka ali gimnazij, smel nastaviti učitelj le tedaj, če je bil ta isti katoliški krščen in vzgojen. Državna oblastva so pač izprevidela, da je mnogo takih ved, ki so se kultivirale na različnih vzgojevališčih, na pr. geometrija, fizika, zoologija, filologija itd., katere z religijo nimajo ničesar opraviti, in zato so hotela mnogokrat nastanljati boljše učitelje, dasi so bili, recimo, protestantje, za take vede; toda visoka duhovščina je odločila, da se to kratko in malo ne more zagoditi, „ker bi se sicer podrl ves poučni sistem“. Da, nekateri celotje, videč take državne težnje, so celo prorokovali pogin sveta, in so skratka zahtevali, da smejo biti nastavljeni le konfesionalni, t. j. katoliški učitelji.

Navadno, skoro vedno, so odjenjala svetna oblastva radi ljubega miru, in tako je prišlo po spričevalih verodostojnih mož do tega, da so bile srednje šole, kakor gimnaziji, na isti stopnji vede, kakor v srednjem veku. „Dosti je“, so rekali jezuitje, „če znajo mladiči toliko latinskega, kar ga je potrebno k maši, na pamet „Te Deum laudamus“ in „Gloria in excelsis“; to je popolnoma dovolj!“ Duhovščina je nadzirala vsakega profesorja, dasi je bila prepričana o njegovem katolicizmu najnatančneje, in ne malo moralno jih je od škofa vsprejeti navodila, kako in kaj naj v šoli poučujejo. Posebno na slabem so bili učitelji fizike, ker niso smeli učiti ničesar, kar bi bilo proti naukom biblije. Morali so n. pr. učiti, da zemlja ne stoji dalje, kakor 6000 let, da je solnce ob času Jozue obstalo na nebu, da je govoril Bileamov osel, in še marsikaj jednakega. Najslabše pa se je godilo učiteljem zgodovine. Ti so morali in celo vedoma pačiti zgodovino, ker bi bilo v očeh duhovščine nekaj grozovitega, če bi se mladini o gotovih cerkvenih in verskih preobratih in revolucionah podala resnična poročila. Tudi „politiška“ zgodovina ni smela biti resnici podobna. Samo nekaj vzgledov: Viljem Tell bil je tem ljudem načelnik roparjev in pozgalcev, cesar Napoleon burbonski general, in kar je še jednakih bedarij. Kakor so bili ljudski učitelji odvisni, takorekoč sužnji in težki župnikov, tako so bili profesorji od visni od škofov. Da, zadnji so bili še na slabšem, ker je bil njihov delokrog pomembnejši in veliki zadnji smoter: „Vsak gibljaj prostega duba in vsaka škodljiva vednost mora se zatreći v mladini, da bode ta pozneje o državnih službi ad majorem Dei gloriam delovala za klerikalizem“, doseči se je moral na vsak način.

Je-li bil potem čudež, da so si pridoobili takozvani olikanejši sloji površno vedenost, in so bili brez eneržije, brez morale, brez religioznosti, (kajti ceremonije niso isto, kar vera) in so živelji le tja v jeden dan, med tem ko je bilo nižje ljudstvo brez misli, leno, revno, beraško, in se je udalo pisanje in vsem duševnim in telesnim slabostim. Toda, kaj je brigalo klerikalce, da je njihovo odgojevanje obrodilo tak sad? Saj so dosegli s tem, da so bili oni vrhovni gospodje, da se jim ni upiral nič, da so bili oni vse!

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. novembra

— **Dvakrat konfiscirani.** V torek in včeraj je bil naš list zaporedoma zaplenjen. Svoje misli o tej zaplembi smo povedali v današnjem prvem članku. Dostaviti nam je, da so prišli včeraj konfiscirat naš list izredno pozno, še po 7. uri, ko že nikogar ni več bilo v tiskarni. Proti obema konfiskacijama vložimo ugovor, a če bi to ne imelo uspeha, storimo druge primerne korake.

— **Razkrinkana politična grdobija.** Kakor strupen gad, če mu stopiš za vrat, tako sika in se zvija „Slovenec“ ter skuša z natolcevanji, sumničenji, zvičajami in lažmi oprati dr. Šusteršiča in tiste eventualne sokrivce njegove, ki so s svojimi spletkami strmoglavlil. dr. Ferjančiča, ne meneč se zato, koliko s tem škodijo celokupni slovenski stvari. „Slovenčev“ zagovor je tako klavn, slaba stvar se pač ne da dobro zagovarjati. Z bombastičnimi tiradami in z neotesanostmi pa se javno mnenje ne da preslepiti, kakor to namenljajo „Slovenčev“ pisaci. Prosimo čitatelje, naj preberi „Slovenčev“ članek „Liberalna lopovščina“ in naj potem razsodijo, kaj je v njem ovrženo. Mi smo z brzjavkama dr. Pacaka in dr. Stranskega dokazali, da so slovenski katoličani grdo obrekovali dr. Ferjančiča in naščuvali nemško katoliško stranko, da se je uprla njegovi zopetni izvolitvi. Rekli smo, da je to mogel storiti le kak klerikalni politik, sedanji ali bivši poslanec, ker nima nič drugi toliko vpliva pri nemški katoliški stranki, da bi je pridobil za tako akcijo, vsled katere je bil v nevarnosti obstanek desnice. To je tako naravno in logično, da bolj ne more biti. Nadalje smo z dopisi v „Vaterlandu“ dokazali, da se je strmolagljenje dr. Ferjančiča že dolgo časa pripravljalo, da so se porabljala za to nehonetna, izdajalska sredstva in navedli smo okolnosti, iz katerih sklepamo, da je dr. Šusteršič dopisnik „Vaterlandov“. Ali je to „Slovenec“ izpodbil? Ne! Čisto nič ni izpodbil, ne jedne okolnosti ni ovrgel. Obslu nas je s celim košem zabavlje in priobčil dolg in zvičajen komentar oziroma opravičenje zloglasnega dopisa v „Vaterlandu“. To je vse! Nesrečnejše se tudi slaba stvar ne da zagovarjati. Slep kakor prej je nerešeno vprašanje, kdo je pravi storilec tiste smradljive grdobije, ki jo je razkrinkani dopisnik v „Vaterlandu“ pripravljal. Slovenski državni poslanci klerikalne stranke molče. Oni dobro vedo, kdo je dr. Ferjančič obrekoval, kdo je proti njemu naščuval nemške klerikalce, ali oni molče, očividno ker hočejo rešiti tistega človeka, ki je storil to grdobijo. Tudi dr. Šusteršič ve, kdo je storilec, a tudi on molči v tem oziru kakor grob, on ve pač najbolje, zakaj ne sme popolna resnica na dan!

— **Ebenhoch in Ferjančič.** „Slovenčev“ nesrečni člankar piše mej drugim: „Ebenhoch je vpliven politik, in že ve, kako se je vedel dr. Ferjančič nasproti naši stranki prej in kot podpredsednik državne zbornice. Radi celjske afere pa je znan, da je Ebenhoch zameril Ferjančiču blejski govor, v katerem je trdil, da so nemški Celjani tuje, s katerim se mora naš rod ne vstrašeno beriti.“ S tem hoče „Slovenec“ obuditi mnenje, kakor da je Ebenhoch iz lastnega nagiba, ne da bi bil od slovenske strani naščuvan, nastopil proti Ferjančiču, in to vsled celjskega govora dr. Ferjančiča. „Slovenec“ je ta najvažnejši moment zamolčal. Ko je Wolfov časopisje začelo divljati proti Ferjančiču radi njegovega nedolžnega blejskega govora, je dr. Ferjančič pisal Ebenhochu in mu vso stvar pojasnil. Ebenhoch je to v svojem listu „Linzer Volksblattu“ objavil in je zajedno izjavil, da so s tem pojasnili dr. Ferjančiča ovržene dolžitve Wolfovih listov, in je vsa zadeva poravnana. Iz tega izhaja, da je moral biti Ebenhoch še pozneje, po tej svoji izjavi v „Linzer Volksblattu“, naščuvan in nalagan. In zopet se vsiljuje vprašanje: Kdo je to storil, kdo je s tem kronal v „Vaterlandu“ začeto akcijo?

— **„Moška je beseda taka“.** „Slovenec“, pišči, da so klerikalni poslanci zastopali stališče, da je treba uprav v sedanjih političnih razmerah gojiti jedinost slovenske delegacije na Dunaju, in da so vsled tega volili dr. Ferjančiča, pravi: „Tega smo se držali tudi mi. Zato smo se vedno izogibali vsakemu napadu na poslance tudi nam nasprotne stranke; le kadar so nas izzivali, smo odgovarjali, a tudi tedaj dostojo, in le to, kar je bilo nujno potrebno. „Naroč“ ni delal tako, pač pa je vse obravnaval s strankarskega stališča“. Koliko resnice je v tej „Slovenčevi“ trditvi, zato imamo uprav klasičen dokaz. Svoj čas se je bila raznesla vest, da se Thunova vlada spremeni, in da vstopijo v ministrstvo nekateri poslanci desnice. Kot zastopnika „Slovenske krščansko-narodne zvezde“ sta se tedaj imenovala gg. Povše in dr. Ferjančič. Dočim mi o g. Povšetu nismo rekli nobene žal besede, dokler ni „Slovenec“ provzročil polemike, dočim smo mi zavzemali tako stališče, da ga nič ne mogel tolmačiti kot neprijazno g. Povšetu, naskočil je „Slovenec“ na skrajno škandalozen, na sramoten način dr. Ferjančiča in — po slogu dotičnega pamfleta bi sodili, da ga je spisal dr. Šusteršič — z vso strastjo protestiral proti temu, da bi postal Ferjančič minister. Ta resnična dogoda označuje zadostno vso puhost zgoraj citirane „Slovenčeve“ tirade. Uspeh tistega napada na dr. Ferjančiča je bil ta, da „Slovenska krščansko-narodna zveza“ sploh ni dobila zastopnika v ministrstvu, pač pa je postal minister baron Dipauli.

— **Laž ima kratke noge.** „Slovenec“ nam očita, da se doslej nismo z nobeno besedo dotaknili meritorne stvari: Je-li res to, kar se je trdilo o dr. Ferjančiču. To se upa trditi tri dni potem, ko smo v članku „E pur si muove“ doslovno pisali: „Vsek človek na Slovenskem ve, da stoji dr. Ferjančič na skrajnem desnem kruhu naše stranke, da se točno in dosledno drži tistega programa, ki ga je Klun imenoval „prežekan program katoliškega shoda, in ki ga je sprejel prvi shod naših zaupnih mož, da je njegovo protiklerikalstvo v desnici votlo, od kraja ga pa ni dosti, in da on nikdar in nikoli neimenuje duhovnikov „Paffen“. — Mi smo torej meritorno že prav jasno govorili. Prav v tem pa, da so „slovenski katoličani“ v me ritornem oziru delali dr. Ferjančiču veliko krivico, da so nemško katoliško stranko grdo nalačali, prav v tem tiči tista hudočija te spletke, ki je provzročila toliko ogorčenost.

— **Shod dr. Kreka.** V sredo je dr. Krek v „Katoliškem domu“ prodajal svojo politično modrost. Govoril je o političnem položaju. To je stvar, o kateri dr. Krek sam nič ne ve, stvar, ki je zanj in za tistih pet junakov, ki hodijo ž njim, s sedmimi pečati zapečatena knjiga. Krek in tevariši so le marjonete v rokah drugih politikov. Kako brez vsacega pomena so Krekovi nazori v politiki kranjske klerikalne stranke, o tem smo se prepričali prav te dni. Krek je bil v „Slovencu“ priobčil nekaj šifriranih člankov, v katerih je zagovarjal nazor, da mora slovenska delegacija ostati solidarna s Čehi v vsakem slučaju in naj se zgoditi karkoli. Nekaj dni potem pa je dr. Šusteršič po svojem pogovoru z grofom Claryjem v istem „Slovencu“ Kreka naravnost zavrnil, da Slovenci ne smejo biti solidarni s Čehi, če ti ne bodo „zmerni“ in bodo delali novemu ministrstvu resno opozicijo. V očigled takim diamentralnim nasprotjem se pač ni čuditi, če Krekovim izvajanjem ne pripisujemo prav nobenega pomena, in se nam ne zdi potrebno, da bi tej modrosti posvečevali svojo pozornost. Nekaj moramo pa vendar pribiti. Krek se je silno zavzemal za desnico, in za jedinstvo mej klerikalci in slovenskimi in češkimi liberalci v drž. zboru, tisti Krek, ki je nedavno tega, ko je šlo za skupen protest proti nemškemu binkoštneemu programu, pritrdir razupiti izjavi svoje stranke, da s slovenskimi liberalci niti za jednou mizo ne sede, kaj še da bi ž njo skupno protestirala proti nemškemu programu, kateri je lahko že jutri v večjem svojem delu zakon. Nečemo se spuščati v polemiko radi desnice, dasi ta doslej ni storila druga nič, kakor da je nemške klerikalce držala na krmilu; ali to komedianstvo klerikalnih kolodvodij, ki so danes s Čehi solidarni, jutri jim pa odpovedo priateljstvo, ki danes izjavljajo, da z liberalci niti k jedni mizi ne sedejo, jutri pa nastopajo kot propovedniki sloga, je tako antipatično in tako malo moško, da smo je morali nekoliko nižje obesiti. Žalostno je samo to, da v taki ulogi nastopa dr. Krek, ki je po vsi svoji politični in filozofični zmedenosti vendar vseskoč pošten in nesebičen mož.

— **Klasična kritika.** Lenarčičevem gospodarskim izvajanjem na shodu zaupnih mož naša stranke je „Slovenec“ posvetil včeraj cel članek. Rad bi sprejete resolucije osmešil in zajedno dokazal, da so prav najvažnejše točke vzete iz — krščansko-socialnega programa. Ti, uboga reva, ki si to budalost v „Slovencu“ zagrešila! Kaj

pa je krščansko-socialni program? Sračje gnezdo! Na staro suho vejo klerikalizma so takozvani krščanski socialisti znesli to, kar so iz liberalnega in socialnodemokratičnega programa pouzimali, kar pa so iz svojega dodali, ni vredno piškavega oreha! Kdo naj si potem kaj izposoja pri teh revežih?

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Iz ozirov na dobro vprizoritev Ibse-nove drame „Strahovi“ se je tedenski repertoar tako spremenil, da se v soboto, dne 4. novembra poje tretji-krat v sezoni prekrasna Smetanova opera „Prodana nevesta“. — V torek, dne 7. novembra pa se igrajo prvikrat na slovenskem odru „Ibsenovi Strahovi“. — Za petek, dne 10. novembra pripravlja se vprizoritev Smetanove velike dramatične opere „Dilibor“. — Ker se torej ljubka in tako sijajno uspela „Prodana nevesta“ za dalje časa odstavi od repertoarja in se umakne začasno resnemu „Diliboru“, opozarjam na sobotno predstavo, posebno še vse one rodoljube in priatelje glasbe, kateri doslej še niso imeli prilike slišati jo, ali pa se hotel še enkrat naslajati s to divno skladbo.

— **Slovensko gledališče.** V torek je bila repriza „Prodane neveste“. Z veseljem konstatujemo, da se je pela še boljše kakor prvikrat, in da so se odlikovale vse prve moči. Gdčni. Nočni, g. Pestkowskemu in g. Pavšku se je ploskalo celo pri odprttem pozorišču. Krasni šesterospev se je moral tudi to pot ponavljati. Gledališče je bilo razprodano in postavljeni so bili celo stoli. — Včeraj, v sredo so igrali popularno žaloigro „Mlinar in njegova hči“ prav dobro. Glavno ulogo, mlinarja je lepo igral g. Inemann, njegovo hčer pa gđč. Slavčeva. Konrada je predstavljal 19tič g. Danilo. Hvaležno občinstvo, ki je zasedlo gledališče do zadnjega kotička in stola, je igralcem pridno ploskalo ter se zabavalo zlasti ob starih in novih dovitih grobarja, gospoda House. Tudi drugi igralci so bili na svojem mestu. Pohvalno pa moramo omeniti zlasti gospo Danilovo, gospo Polakovo in g. Deyla.

— **Z grobov.** Dasi je bil predvčerajšnji dan hladen in se je vedno pripravljalo za dež, je bil obisk grobov pri sv. Krištofu nedvadno velik. Ljudje so prihajali in odhajali trumoma. Izvoščki in omnibusi pa so imeli mnogo zaslužka. Grobovi so bili letos zopet prav lepo okrašeni in bogato razsvetljeni. Pevsko društvo „Slavec“ je zapelo troje žalostink pri velikem križu, „Ljubljana“ pa pri Sokolovi piramidi. Vzlic velikanski množici je bil red prav vzoren, ter se je nova odredba mestnega magistrata izkazala prav srečno. Gneče pri vratih letos ni bilo, in to le potruje splošno mnenje, da je došla magistratova pametna odredba nekaj let prekasno, in da bi morala Ljubljana že davno posnetati v tem oziru druga mesta. Tudi včeraj je bilo na grobišču mnogo žalujočega občinstva.

— **Trgovsko pevsko društvo** priredi v nedeljo, 5. t. m., v Sokolski dvorani v „Narodnem domu“ veliko veselico z jako bogatim in zanimivim pevskim in godbenim vsporedom. Ta vspored smo že objavili. Pod agilnim in neutrudnim vodstvom lepo napredujoče slovensko trgovsko pevsko društvo šteje danes nad 50 vrlih pevcev. Društvo, ki nastopa pri vsaki narodni pričiki vedno tako častno, si je pridobilo tekompkratke dobe svojega obstanka med rodoljubnim meščanstvom največje simpatije. Zategadelj ne dvomimo, da se odzove društvenemu vabilu v nedeljo kar najmnogo številnejše občinstvo. Odbor je poleg pevskih in godbenih točk pripravil udeležencem še posebno presenečenje, katerega pa ne smemo izdati.

— **Veselica „slovenskega trgovskega pevskega društva“.** Odbor „Narodne čitalnice“ opozarja svoje čestite člene tem potom, da se blagovolijo v najobilnejšem številu odzvati povabilu „Trgovskega pevskega društva“ na veselico, ki se bo vršila v nedeljo, dne 5. t. m. v Sokolovi dvorani.

— **Sokol ljubljanski** je sprejel uljudno vabilo od bratskega trgovskega pevskega društva za veselico, ki bode v nedeljo dne 5. t. m. v Sokolski dvorani v „Narodnem domu“. Naprošeni smo po odboru „Sokol“.

naznaniti to bratom Sokolom s pristavkom, da bi se členi „Sokola“ prav obilno udeležili veselice bratskega društva.

— **Izvanredni občni zbor kluba slovenskih biciklistov „Ljubljana“** se bo vršil danes, dne 3. t. m. ob polu 8. zvečer v „Narodnem domu“ v spodnjih prostorih na levi. Kakor je razvidno iz razposlanih vabil, so na dnevnem redu prav važne točke, zato je neobhodno potrebno, da se udeležijo tega občnega zabora vsi členi, katerim je na tem ležeče, da se klubovo življenje nekoliko predugači. Sedaj naj pride vsak člen s premišljenimi predlogi pred občni zbor! Le potem bo moglo izostati vsako poznejše zahrbtno zabavljanje in pisanjenje. Upamo, da se tega izvanrednega občnega zabora udeleže gotovo vsaj tisti, ki so izrečno zahtevali, da se tak sklice. Neobhodno potrebno je, da se gg. členi v mnogobrojnem številu sestanejo tudi radi tega, ker se voli popolnoma nov odbor, ker so se skoro vsi prejšnji odborniki odpovedali. Društvenikov skrb je toraj, da si izvolijo za prihodnjo sezijo odbornike, ki bodo res kos svoji nalogi. Sedanji izvanredni občni zbor je prav za prav nekak redni občni zbor, na kar se čč. gg. členi posebno opozarjajo. Le redkokedaj pridejo členi v večjem številu skupaj, ni toraj čuda, da se med seboj tako malo poznajo, čeravno nosijo vsi ene in iste znake. Naj se toraj snidejo danes na izvanrednem občnem zboru vsi členi, da se tako nekoliko več spoznajo ter ukrenejo, kar bi bilo klubu in športnemu življenu na korist.

— **Občni zbor slov. kolesarskega društva „Ilirija“.** Dne 30. oktobra t. l. je bil pri dopolnilni volitvi izvoljen predsednikom g. Anton Gutnik.

— **Redni občni zbor „Zaveze slovenskih posojilnic“** se bode vršil v četrtek, 16. novembra t. l. ob 10 uri predpoludne v „Narodnem domu“ v Celju. Dnevnih red je ta-le: 1. Poročilo predsednika. 2. Poročilo tajnika oziroma revizorja. 3. Odobritev letnega računa. 4. Predrugačenje pravil 5. Razgovor o gospodarski organizaciji na Slovenskem. 6. Volitev odbora. 7. Slučajnosti. — Po § 11. društvenih pravil se smejo udeleževati občnih zborov pooblaščenci v „Zvez“ stoječih posojilnic in tudi vsak zadružnik takšnih posojilnic.

— **Družba sv. Mohorja.** Odbor nam naznana: Z razpošiljanjem družbenih knjig začnemo z današnjim dnem. Knjige se bodo letos razpošiljale po ti-le vrsti: Najprej jih dobi krška škofija, potem razni kraji, sekovska, zagrebška in druge škofije, Afričani in Američani, nato lavantska, ljubljanska, tržaška in goriška škofija. Cenjene gospode poverjenike, katerim se knjige pošiljajo, nujno prosimo, naj takoj, ko dobijo „aviso“, pošljejo ponje na pošto ali želesniško postajo, da ne bode sitnih reklamacij, ki povzročujejo samo zamudo in nepotrebne stroške. Pošte stroške morajo čast. poverjenikom povrniti posamezni udje. One gg. poverjenike, ki dobivajo svoje knjige neposredno v družbeni tiskarni, prosimo, naj čim prej pošljejo ponje, da nam zavoji ne zastavljam prostora, katerega nam itak primanjkuje na vse strani. Odbor se bode po svojih močnih potrudil, da udje knjige dobé čim preje v roke. — Romajte torej knjige v toli častnem številu po vsem Slovenskem! Budite rojake, poučujte jih zabavljajte in razveseljujte jih ter vnemajte v srčih njihovih ljubezen do Boga in domovine!

— **Pevsko društvo „Ljubljana“ in slov. kolesarsko društvo „Ilirija“** priredita letosno zimsko sezono skupno plesno šolo v pevski dvorani društva „Ljubljane“ v „Narodnem domu“. Vse dotične cenjene gospice, katere niso doble vabil, pa bi se rade te plesne šole udeleževale, blagovolijo naj to nemudoma naznaniti odboru pevskega društva „Ljubljane“. Prva redna vaja bo v nedeljo 5. t. m. ob 4. uri popoludne v „Narodnem domu“.

— **V Transvaal.** Tukajšnji topničarski častnik J. je vzel pri svojem polkovniku 14dnevni odpust in je zapustil Ljubljano s pretvezo, da gre obiskat svoje sorodnike. Sedaj je J. naznanil svojemu polku, da je že na potu v Transvaal, kjer se hoče na strani Burov bojevati proti Angležem.

— **Adresna knjiga.** Pišejo nam: Nova, pri Milicu jako lično in okusno natisnjena izdaja Fischerjevega „Adressbuch“ za leto 1900., katera je te dni izšla, kaže, da se je nje izdajatelj malo oziral na slovenski značaj Ljubljane. Tako se pri seznamu ulic in

trgov ni oziral na nova slovenska imena. Kje je danes v Ljubljani, Ballhausgasse, Faustkampfsgasse, Grüner Weg ali Färbersteig? Ako že meni izdajatelj, da so nemška imena ulic, katerih pa danes v Ljubljani ni, potrebna, naj bi bil vsaj poleg nemških tudi slovenska navedel! Zakaj so krstna imena ponemčena, na pr. vsi Janezi in Ivani v Johanne, nam tudi ni umevno.

— **Izžrebani porotniki.** Včeraj so bil izžrebani porotniki za IV. porotno zase danje, ki se začne 4. decembra t. l. pri dež. so dišu v Ljubljani. Izžrebani so: Avšič Jak., zavarovalni uradnik v Ljubljani; Ahačič Iv., tovarnar v Tržiču; Belič Iv., gostilničar in posestnik v Ljubljani; Bugenigg Iv., sodar in posestnik v Ljubljani; Bergmann K., trgovec v Litiji; Budinek Fr., posestnik in trgovec v Kranjski gori; Čač Jos., pekovski mojster in posestnik v Ljubljani; Češnovar L., gostil. in pos v Ljubljani; Čuček Jos., trgovec in posestnik v Knežaku; Dovgan Iv., izdelovalec pohištva v Ljubljani; Gorše A., kantiner in posestnik v Ljubljani; Globičnik A., posestnik žage v Železnikih; Janša Jerne, pek in pesestnik v Ljubljani; Jebačin Iv., trgovec v Ljubljani; Jenko Avg., pek in posestnik v Ljubljani; Kenda Henrik, trgovec in posestnik v Ljubljani; Klein Jul., steklar v Ljubljani; Kocmum A., gostilničar in posestnik v Ljubljani; Kordin A., trgovec v Ljubljani; Kokalj Iv., uradnik v Javoriku; Kandučar Jos., trgovec v Mengšu; Lenassi Julij, gostilničar in posestnik v Zg. Logatcu; Lenče K., posestnik na Laverci; Maurer H., privatnik v Ljubljani; Moro Zmag, prokurist v Ljubljani; Pok Jos., klobučar in posestnik v Ljubljani; Omejc Ferdinand, dež. oficjal v Ljubljani; Peruzzi M., posestnik v Lipah; Razboršek Iv., trgovec v Št. Martinu pri Litiji; Štricelj Ludovik, prodajalec premoga v Ljubljani; Schink Iv., trgovec v Litiji; Slavc A., posestnik in mesar v Kranjski gori; Wakanigg Iv., trgovec v Št. Martinu pri Litiji; Zalaznik J., pekovski mojster v Ljubljani; Zamejc Greg, pekovski mojster in posestnik v Ljubljani; Žitnik Jer., črevljar in posestnik v Ljubljani. Namestniki so: Accetto Val., zidar in posestnik v Ljubljani; Goli Jak., posestnik; Ječminek H., trgovec; Jevnikar Fr., škaraf; Klopčič Jak., starinar in posestnik; Kriegl Rob., urar; Kunše A., privatnik; Mihelič M., krtačar in posestnik ter Terdina Iv., fiaker in posestnik, vsi v Ljubljani.

— **Italijanski razbojniki.** Tržaška „Edinost“ poroča: Kdo bi bil prišel minoli petek v gornjo tržaško okolico, bi bil slišal nekako zverinsko tuljenje, seveda ne v našem jeziku, in v krčmi na konto veljko-proseški cesti, bi bil videl tri človeška bitja, ki so vse božje jutro zlivala vse-se vsakovrstnih pijač. Vedenje njihovo ni bilo človeško. Če bi bil tujev prišel z namenom, da se okrepla, zbežal bi pred ono divjačino. Ta lepi sad cikorije ne bi ga bil le napadel z najpodlejšimi psovkami, ampak napadel bi ga s pestmi. Morda bi se tudi čudil, ko bi slišal vsklike: „Viva Italia“, „Viva la Lega nazionale“, „Viva Dante, Garibaldi“ itd., v odmev pa „m.... per Austria“, „m.... per Nabergoj“, „m.... Slovenci“ itd. Ko se je zverjad našrla, šla je proti Kontovelju. Prišedša do poštene in rodoljubne hiše, v kateri je prodajalnica, šla je svojat v prodajalnico in se začela lastiti vsega, kar ji je prišlo pod roke. Divjali in razbijali so, metali so na cesto kruh, uteži, steklenice itd. Mladenič, ki služi v prodajalnici, je peklenska roka zagnala kruha v glavo, utež pol kilograma v prsi, zgrabila za nož ter pretila razsekati mla deniča, kateri je moral zbežati. Tudi gospodinja je morala zbežati in eden razgrajačev je hotel siloma za njo. Zbežala je v prvo nadstropje, kjer se je zaklenila. V tem grozjem momentu je prišel človek v omenjeno prodajalnico, da si kupi cigaret. A svojat ga je zgrabil, vrgla na tla ter ga tepla in suvala, da je revež komaj zbežal na cesto. Na cesti so ga znova napadli in pretepali. Le z velikim naporom se jim je izvil in zbežal. Neki mali dečko je tudi prišel v prodajalnico, a ko je videl, kaj se godi, zbežal je domov jokaje in v največjem strahu. Dve ženski sta bili tudi v onem času v štacuni, a razgrajači niso dali tudi njima miru; razmetavali so jim kupljene reči na vse strani in ju lovili po štacuni. Ženski sta jokali in se komaj ubranili sili.

Ko se je svojat spravila iz štacune, morali so isto zapreti; drugače bi se bile zgodile gotovo še groznejše stvari. To vandalsko početje je trajalo poldrugo uro. Kaj in kako bi se godilo kateremu naših, ako bi bil zagrešil sličnih stvari, če tudi v najmanji meri?! Posebno če bi se upal upiti „Viva Italia“ in „m.... per Austria!“ Opaziti je še, da so vsi trije razbojniki vojaki! Take pošli v boj, Avstrija, in rešena boš!

— **Premembe v učiteljstvu.** Učitelj v Metliki, g. Fran Gregorač, je imenovan nadučiteljem v Dolenji vasi; učitelj v Košani, g. Karol Javoršek, nadučiteljem istotam; učiteljica na Čnem vrhu pri Idriji, gospč. Zofija Modrijan, pa je premeščena v Gorenji Logatec.

— **Mestna hranilnica Ijubljanska.** Meseca oktobra leta 1899. vložilo je v mestno hranilnico Ijubljansko 854 strank 196.151 gld. 43 kr., 669 strank pa vzdignilo 241.863 gld. 65 kr.

— **Načelništvo akad. podružnice sv. Cirila in Metoda v Gradcu** si usoja naznani, da priredi v nedeljo, dne 5. listopada ob 11. uri dopoludne v društvenih prostorih „Triglava“ svoj I. redni občni zbor s sledečim vsporedom: I. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. II. Poročilo načelništva III. Poročilo blagajnikovo. IV. Poročilo revizorjev. V. Volitev načelništva. VI. Slučajnosti. — Za načelništvo podružnice sv. Cirila in Metoda: jur. Bogumil Senekovič, t. č. načelnika namestnik.

— **Mestna godba novomeška.** Kakor se nam iz Novega Mesta poroča, se je koncert, kateri je mestna godba novomeška v torek priredila v prostorih g. Tučka, prav dobro obnesel. Koncert je bilo dobro obiskan, in je dosegel tudi lep umetniški uspeh. Orkester, ki sestoji iz 10 mož, svira je skoraj izključno slovenske komade in žel obilo pohvale. Narodna dražba Ijubljanska bi gotovo ustregla občinstvu, ako bi se pri svojih zabavnih večerih posluževala mestne godbe novomeške. Kakor slišimo, namerava omenjena godba v kratkem prediti koncert v tukajšnjem „Narodnem domu“.

— **Mestna hranilnica v Kranji.** V mesecu oktobru vložilo je 287 strank 47.216 gld. 61 kr., vzdignilo pa 151 strank 28.716 gld. 58 kr., 15 strankam izplačalo se je hipotečnih posojil 6950 gld.; stanje vlog 961.017 gld. 43 kr., stanje hipotečnih posojil 606.036 gld. 33 kr., denarni promet 168.452 gld. 93 kr.

— **Pevsko društvo „Struna“ na Vačah** priredi 5. novembra tombolo na krišt ondotni kmetijski podružnici in veselico s petjem, deklamacijo in glumo „Nemški ne znajo“ na korist Prešernovemu spomeniku. Začetek tombole ob 3. uri popoldne, začetek veselice pa ob 6. uri zvečer.

— **Iz Logatca** nam pišejo 1. t. m.: Naš vrli pevski zbor nas je danes jako iznenadil. Na pokopališču je zapel pod pozrtvovalnim vodstvom g. učitelja Al. Pina več ganljivih žalostnik. Ostani ta navada poslej stalna!

— **Mestna hranilnica v Radovljici.** V mesecu oktobru 1899. je 162 strank vložilo 22.907 gld. 50 kr., 112 strank vzdignilo 14.237 gld. 63 kr., 30 strankam se je izplačalo posojil 25.750 gld., denarni promet 110.930 gld. 05 $\frac{1}{2}$ kr.

— **Smrt adjunkta Hallade.** Državno pravdnštvo je ustavilo preiskavo radi smrti adjunkta Hallade, katerega so našli ob železniški progi proti Beljaku smrtnoranjenega. Deželno sodišče se je obrnilo namreč na graško vsečilišče radi fakultetne izjave in deželno sodišče je dobito odgovor, da se je Hallada bržas v hipni blaznosti sam umoril.

— **Novorojenček v greznicu.** 29. oktobra je našel črevljark V. Kavšek v Kopacki gostilni v Novem mestu na stranišču novorojenčka ter ga potegnil z motiko iz greznicice. Mati otroka je 22letna dekla Cilika Modic. Otrok je bil na glavi ranjen. Matere pa niso zaprli, ker otrok vsled telesne slabosti itak ne more živeti.

— **Nesreča.** 25. oktobra popoldne se je na Poljani pri Legatcu prevrnil s slamno naloženim voz Alojzija Blažona iz Mlake na Uršo Zakrajšek, ki je obležala mrtva.

— **Iz Radomija** se nam poroča, da se ondi sruje „Bralno društvo“. Ker je bil že res skrajni čas, da se je za to lepo razvita občino osnova to prekoristno društvo, zato je želeti tamšnjim vrlim rodu ljubom pri začetem delu najlepšega uspeha.

— **Pomiloščen morilec.** Na smrt obsojeni kmetski fant Josip Zevnik, ki je koncem julija v Spodnjem Suhem dolu t. l. umoril omoženo Josipino Grubarjevo, ker se mu ni hotela udati, je pomiloščen na 20letno ječo; kazen prestane Zevnik v moški kaznilični v Gradiški.

— **Kravo povozi vlak.** Na prog Rakek-Planina je povozi tovorni vlak št. 183 m kravo Fr. Turka.

— **Mestna hranilnica v Novem mestu.** V mesecu oktobru 1899. je 173 strank vložilo 49.633 K 44 vin., 122 strank vzdignilo 32.441 K 82 vin., torej več vložilo 17.191 K 62 vin., 8 strankam se je izplačalo posojil 9200 K, stanje vlog 1.345.828 K 73 vin., denarni promet 172.624 K 69 vin.

— **Dijak rešil živo gospodično iz groba.** Pišejo nam: Včeraj zvečer ob $\frac{1}{4}$ 8. sta se izprehajali dve gospodični po pokopališču ter si ogledovali okrašene grobove. Neprevidoma je padla jedna od njiju v novoizkopano jamo. Nepopisen strah jo je prevzel, in mrzla zôna jo je obšla. Klicati sta jeli na pomoč, toda bili so pri osamljenih grobovih le še otroci kot varuhi, vsaj v bližini. Toda ta strah gospodične je bil popolnoma upravičen, če posmislimo, da so bile še človeške kosti in lobanje v jami. Prišel je slučajno neki dijak mimo ter potegnil gospodičino iz globoke jame. Srčno se je odhajajočemu dijaku zahvaljevala gospodična za rešitev pripomnivši še, da jo smrt gotovo pobere v letosnjem letu. Upajmo, da se gospodičin strah ne urešniči še dolgo vrsto let.

— **„Hektor na grobu“.** Ves klaver in potrje je korakal „Hektor“, majhen, rujav psiček, ne posebno plemenitega plemena na vseh Svetih dan za svojim gospodarjem in za svojo gospodinjo po Dunajski cesti proti pokopališču. Navadno je vesel. Na Mestnem trgu ga poznao njegovi tovariši kot „kal-fakterja“. Ta dan pa je bil otožen in miren, in človeku se je zdelo, da je tudi njegova prešnila žalost, in da se je tudi on spominjal svojih ljubih, ki počivajo pri sv. Krištofu. „Hektor“ ni smel na pokopališče, in gospodar in policaj sta ga podila pri vhodu nazaj. Tužno je zarenčal in se umaknil. Naposled pa je le švignil pri vratih na pokopališče in je tekkel kar so ga noge nesle med grobovi. Ko sta prišla gospodar in gospodinja s pokopališča, ni bilo „Hektorja“ nikjer. Menila sta, da se je vrnil domov ali tudi tukaj ga ni bilo. Vrnil se ni vso noč in zaman so ga čakali še do opoludne vernih duš dan. Njega ni bilo. Sedaj je dobila dekla analog poiskati „Hektorja“. Šla je na pokopališče h cerkovniku povprašat, če so kaj videli rujav-o-lakega „Hektorja“ na pokopališču. Povedalo se ji je, da leži na nekem grobu rujav pes, kateri se z lepim in grdim ne da spraviti z grobov. Cerkovnik je peljal deklo na grob, in ta je vsa začudena našla na grobu očeta svoje gospodinje ležati „Hektorja“. Dasi jo je „Hektor“ poznał, ni se ganil z groba, ko ga je klicala, in je renčal in kazal zobe, ko ga je podila stran. Brez „Hektorja“ se je vrnila domov, in še, ko je prišla gospodinja in njena sestra na pokopališče, se je „Hektor“ dal pregovoriti, da je zapustil grob in šel domov. Bil je skoraj poldrugi dan na grobu brez jedi. Usmiljene ženske so mu bile prinesle jedi, pa se je ni dotaknil. Čudno in ginaljivo je, da psiček v treh letih ni pozabil na očeta svoje gospodinje, s katerim sta bila velika prijatelja, in da je sam našel grob. Pes je res zvesta in hvaležna žival.

— **Izkop mrlja.** Na vseh Svetih dan so izkopali na pokopališču pri sv. Krištofu dne 12. oktobra t. l. umrlo Margareto Legat in so jo raztelesili. Margareta Legat, bivša kuharica pri gospoj Grumnikovi v Frančiškanskih ulicah štev. 14, je bila dne 4. okt. na Poljanski cesti povožena in tako poš

bi bil tudi udaril, da ni to preprečil neki civilist, ki je priskočil na pomoč.

Mladi berači. Po mestu beračijo mladi dečki s pismi, v katerih prosi bolan in reven človek usmiljenja in podpore. Podpisano je navadno tudi ime reveža, kateri pa ne eksestira. Dečki beračijo zase, ali pa za kakega prekanjenega berača.

Kauckega električno gledališče je posestilo tudi pri včerajšnji predstavi mnogo občinstva, katero je vsem zanimivim točkom ploskalo. Isto tako sta bili sprejeti z občnim veseljem točki: kraljica golobov ter električna dama. Da ustreže od več strani izrečeni želji je g. Kaucky, (ki je rodom Čeh, sopoga pa je Hrvatica) najel Sokolsko dvorano v "Narodnem domu" kjer bode izvanredna predstava danes v petek, dne 3. novembra ob 8. uri zvečer v slovenskem jeziku. Opozarmamo torej naše narodno občinstvo, naj poseti zares zanimivo predstavo Kauckega električnega gledališča v obilnem številu, ker gosp. Kaucky ni štedil stroškov, da docela zadovolji občinstvo.

Zdravstveno stanje v Ljubljani.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 22 do 28. oktobra kaže, da je bilo novorojenec 20 (=29.70%), mrtvorojenca 2, umrlih 18 (=26.73%), mej njimi so umrli: za vratico 1, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 2, vsled mrtvouda 2, za različnimi boleznimi 11. Mej njimi je bilo tujev 9 (=50%), iz zavodov 11 (=61.1%). Za infekcioznimi boleznimi so oboleni, in sicer za tifuzom 1, za vratico 2 osebi.

* General Buller, ki je prišel te dni v Capstadt, da prevzame vrhovno poveljništvo nad angleško armado, ki se bojuje z Buri, je na Angleškem jako popularen mož, ki se je doslej na vseh svojih mestih jaka odlikoval. Star je 60 let, a še vedno čvrst in zdrav. Zlasti ljubi lov. Vojeval je že na Kitajskem in na Red Riveru; v boju proti ašantskim zamorcem si je pridobil prvi lovnik. V Južni Afriki je bil več časa. Le njegovi hladnokrvnosti se je zahvaliti, da Angleži pri Tamociju in El Tebu niso bili tepeni. Buller je strog, neprijazen značaj, a bajě vendor dober človek, ki ljubi svoje vojake. Buller in Joubert se boda k malu merila, kdo zmagata?

* Andréé — ustreljen. "Times" je prinesla vest, da so Andréja in tovariša ustrelili Eskimi, ker so baje mislili, da streljata nanje, in ker so bili lakomni tobaka. Koliko je resnice na tej najnovejši vesti, še ni doognano. Vendor pa se imenuje več imen mož, ki so videli dva s puščicami ustreljena Evropejca.

* Gimnazijalni roparski morilki. V Moskvi se začne te dni obravnava proti dvema gimnazijalkama, ki sta dovršili na Nemškem gimnaziju ter sta bili namenjeni v Švico na vseučilišče. Ker nista imeli denarjev, sta umorili in oropali neko stanko.

Telefonična in brzjavna poročila.

Dunaj 2. novembra. Delegacije se sklicejo 28. novembra. Dotlej se dovoli v državnem zboru proračunski provizorij. Deželní zbori se snidejo še pred novim letom. Namestne državnozborske volitve za tistih 20 mandatov, katere so odložili češki Nemci, se izvrše v kratkem.

Dunaj 2. novembra. Načelnik nemške katoliške stranke, dr. Kathrein je objavil s svojo znano šifro v "Neue Tiroler Stimmen" članek, v katerem obsoja odpravo jezikovnih naredeb. S tem se je spodkopala državna avtoriteta ter se je zadovoljilo le Wolfa in Schönererja. Čehom pa se je storila velika krivica, katero mora obžalovati vsaki pravico-ljuben človek.

Dunaj 2. novembra. Včeraj je bilo v Katarininih dvoranah impozantno zborovanje avstrijskega učiteljstva, katerega se je udeležilo nad 3000 učiteljev. Zastopani so bili učitelji vseh avstrijskih krovov, izimši Istro, Tirolsko in Bukovino, kar je dokaz si jajnega gmotnega stanja učiteljstva teh blaženih dežel. Zborovanje je otvoril predsednik nemške učiteljske zveze, Katschinka, ki je zlasti srčno pozdravil zastopnike slovenske, češke in poljske učiteljske zveze. Navzočniki so

te zastopnike hrupno pozdravljali. Potem je izborno, velezanimivo in temeljito poročal o gmotnem stanju avstrijskega učiteljstva gosp. Schreiter iz Graslice. Njegov referat so večkrat pretrgali viharni medklici. O istem predmetu je kot v nekako nadaljevanje govoril dunajski učitelj Jordan, iz katerega govora je bilo povzeti, kako žalostno se godi dunajskemu učiteljstvu pod Luegerjevo vlado, ki naj bi z onimi 10.000 gld., katere je plačalo mesto za banket včeraj zvečer, rajši rešil gladu suplente. Za njim je govoril učitelj Gangl iz Ljubljane kot za-

stopnik "Zaveze slovenskih učiteljskih društev", potem nadučitelj Tuček v imenu češkega učiteljstva in učitelj Salich v imenu češko-sleške učiteljske zveze. Govorili so tudi državni poslanci prof. Bendel, Heger, Wrabetz, Iro in dr. Roser. V imenu poljskega učiteljstva je govoril učitelj Maier, v imenu moravskih učiteljev nadučitelj Slamenik. Ko je še govoril učitelj Sajz ter spodbujal vse avstrijsko učiteljstvo k vztrajnemu nadaljnemu delovanju, je prebral Schreiter resolucijo, ki zahteva, da se izpremeni § 55, točka I. drž. šol. zakona z dne 14. maja 1869 v tem smislu, da bodo prejemki učiteljstva enaki prejemkom državnih uradnikov zadnjih štirih plačilnih razredov in da mora država 33% prispevati k stroškom, ki jih imajo dežele pa šolstvo. Resolucija je bila sprejela enoglasno in to z nepopisnim, viharnim navdušenjem. Ko je prečital Katschinka došle mnogobrojne brzjavne pozdrave, je zaključil zborovanje. Danes zjutraj je bila deputacija avstrijskega učiteljstva, v kateri so bili Katschinka, Tuček, Maier in Gangl, pri naučnem ministru dr. vit. Hartlu, ki je obljudil, da bo deloval k uresničenju želj avstrijskega učiteljstva. — Toka, ki veje med avstrijskim učiteljstvom, ni mogče več zamoriti!

Dunaj 2. novembra. Shoda avstrijskega učiteljstva so se udeležili tudi poslanci dr. Nietsche, dr. Stöhr in dr. Menger. Pri voditelju naučnega ministrstva, Hartlu je bila danes deputacija, katero je vodil predsednik shoda, Katschinka. Češko nemško učiteljsko zvezo je zastopal ravnatelj Rudolf iz Liberc, češko učiteljsko zvezo nadučitelj Tuček iz Jaslane, poljsko učiteljsko zvezo nadučitelj Maier iz Nov. Sonča v Galiciji in zvezo slovenskega učiteljstva učitelj Eng. Gangl-Katschinka je v svojem nagovoru razložil namen shoda. Sklepi včerajnjega shoda govoré jasno in glasno, kaj hočemo učitelji. Trideset let se avstrijsko učiteljstvo zaman bori proti § 55. drž. zakona. Sedaj prosi avstrijsko učiteljstvo, naj poprime vlada sama inicijativo v državnem zboru ter načrți dež. zborom, da spremene § 55. drž. zakona v smislu včeraj sprejetih resolucij. Učiteljstvo ve dobro, da dežele ne zmorejo večjih bremen, zato pa naj pomaga učiteljstvu država. Vodja načnega ministrstva Hartl je odgovoril, da se je že včeraj informiral o sklepih shoda, da pa misli, da bo sedanja državnozborska večina teško vstregla učiteljstvu, ker se je batil, da se bodo posamezni deželní zbori čutili prizadete v svoji avtonomiji. On pa bode podpiral težnje učiteljstva, ker vse stranke in najmerodajnejše osebe so edine v tem, treba za učiteljstvo nekaj storiti. Glavno je, da se sanirajo deželne finance in sicer ne toliko z novimi dohodki, kakor z državnim prispevanjem. Hartl je dejal, da bode storil kar more, in avstrijsko učiteljstvo naj bode prepričano, da se zgodi v polni meri vse, kar se da dosegne. Deputacija je odšla z vtiskom, da ima Hartl jasne pojme o stanju učiteljstva in njegovih najpravičnejših zahtevah.

Praga 2. novembra. V Jaromeru je bilo na kontrolnem shodu zaprtih šest rezervistov, ker so se javili z "zde". Množica je demonstrirala pred kontrolnim lokalom in vojašnico, zahtevajoča, naj obsojence izpusti. Vojsko je z bajonetni razgnalo demonstrante.

Brno 2. novembra. V Kyjovu na Moravskem so se pripratile pri kontrol-

nem shodu velike demonstracije. Ker se rezervist Doufek ni hotel oglašiti s "hier", ga je stotnik, ki je vodil kontrolni shod, obsodil v zapor za deset dni. Prisotni policijski nadzornik pa Doufeka ni hotel odpeljati v policijski zapor, češ, tam ni prostora za vojaške kaznence. Nato je odpeljal Doufeka orožnik h okrajnemu glavarstvu. Stotnik je naznanil, da se bo nadaljeval kontrolni shod v Kromeriju. Velikanska množica pa je drla pred glavarstvo in grozeče zahtevala, naj Doufeka izpusti. To se je tudi zgodilo. Zmagovita množica je vodila Doufeka po mestu ter prepevala „Hej Slovani!“

Trst 2. novembra. Dne 25. okt. so našli v Bujah v veži hiše drja. Frankota dinamitno bombo z gorečo vrvico. Bomba je bila položena v posodo, polno petroleja ter pokrita z dvema vrečama. K sreči so jo ljudje pravočasno ugasili. Bombo so položili politični nasprotniki drja. Frankota, ki pripada kmetijski stranki.

Dunaj 3. novembra. "Vaterland" prijavlja danes zopet dopis iz Kranjske, v katerem napada dr. Ferjančiča in zahteva, da mora odložiti mandat za delegacijo.

Dunaj 3. novembra. Več oficirjev je prosilo dopusta, da bi se udeležili vojne v Transvaalu, a dopust se jim ni dovolil.

Berolin 3. novembra. Obisku ruskega carja, določenemu za dan 7. novembra, se pripisuje tukaj v velik političen posen. Določene so tudi že konference Muraveva in Bülowa, katerih se udeleži tudi Hohenlohe.

London 3. novembra. Silni porazi v južni Afriki so vse javno mnenje silno razburili, in časopisje je začelo ostro napadati generalitet in vojno upravo. General White je že tretji dan v Ladysmithu izoliran in se ne more nikam mor umakniti, ker so mu Oranje-buri, zasedli Kolendy, zaprli pot v Petermaritzburg in v Durban. Angleški guverner Miller je v velikih skrbih zaradi Afrikanderjev. V Betsuana deželi se je že 6000 Afrikanderjev pridružilo Burom.

Tinktura zoper kurja očesa

— gotovo najboljše sredstvo — za hitro odpravo kurjih očes, trde kože itd.

Stekleničica z rabilnim navodom 25 kr.

Dobiva se v (20-44) deželní lekarni "pri Mariji Pomagaj"

M. Leustek-a v Ljubljani.

Dež. gledališče v Ljubljani. Štev. 21. Dr. pr. 959.

V soboto, dne 4. novembra 1899. Tretjakrat v sezoni:

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina. Uglasbil B. Smetana. Kapelnik g. Hilarij Benšek. Režiser g. Josip Noll.

Blagajnica se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 1/2 8. uri. — Konec ob 10. uri. Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. peh. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava v torek, dne 7. novembra: Ibsenovi "Strahovi".

Umrli so v Ljubljani:

30. oktobra: Leopoldina Brilli, davčnega kontrolorja hči, 5 mescev, Resljeva cesta št. 16, vnetje možjanske opne.

31. oktobra: Marija Zapletel, zasebnica, 81 let, Florijanske ulice št. 38, vnetje sapnih gran.

1. novembra: Rozalija Cotic, gostilničarjeva hči, 16 mescev, Turjaški trg št. 8, vnetje sapnika.

2. novembra: Franc Stibernik, trgovski streladnik, 36 let, Poljanski nasip št. 26, jetika.

V deželní bolniči:

29. oktobra: Jakob Kokalj, dñinar, 40 let, prisad.

30. oktobra: Fortunat Arnšek, delavčev sin, 3 leta, vnetje sapnika.

31. oktobra: Marjana Prijatelj, dñinarica, 80 let, ostarelost.

Globoko užaljenim srcem naznanjamо vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni soprog, oče in brat gospod

Dunajska borza

dné 3 novembra 1899.

Skupni državni dolg v notah.	99	gld.	55	kr.
Skupni državni dolg v zrebru.	99		20	
Avtstrijska zlata renta.	117		40	
Avtstrijska kronska renta 4%.	99		45	
Ogerska zlata renta 4%.	116		50	
Ogerska kronska renta 4%.	95		35	
Avstro-egerska bančna delnica.	902		—	
Kreditne delnice.	370		50	
London vista.	120		67	
Nemški drž. bankovci za 100 mark.	59		—	
20 mark.	11		78	
20 frankov.	9		58%	
Italijanski bankovci.	44		75	
0. kr. cekini.	5		70	

Vse vrednostne papirje preskrbuje BANKA MAKS VERSEC, Ljubljana, Selengburgove ulice 3. Srečko na mesečne obroke po 2, 3, 5-10 gld.

Josip Kos
kr. ogr. rudarski svetnik
dne 2. novembra t. l. v Zalatni na Ogrskem v 59. letu svoje starosti nenadoma izdihnil svojo blago dušo.

V Ljubljani 3. novembra 1899.
Angela Kos roj. Farkas, soprog — Ivan Kos, veletržec v St. Peterburgu, brat. — Helena Wiedorn roj. Kos, Erzsi Kos, hčeri. — Marija Bleiweisova pl. Trsteniča roj. Kos, Ana dr. Zarnikova roj. Kos, sestri. — Dr. Adolf Wiedorn, kr. ogr. drž. pravnik na mestnik, zet.

Brez posebnega obvestila.

Potritim srcem naznanjamо vsem sorodnikom prijateljem in znancem tužno vest, da je naš iskreno ljubljeni, nepozabni soprog, oče in brat gospod

Anton Cerar
posestnik in gostilničar
po kratki in mučni bolezni, danes ob 6. uri zvečer izdihnil blago svojo dušo v 39. letu svoje dobe, previden s tolažili sv. vere.
Truplo nepozabnega pokojnika bode preneseno v petek, dne 3. t. m. iz hiše žalosti ob 4. uri popoldne na pokopališče v Litiji.
Sv. maše zadušnice se bodo služile v raznih cerkvah. (1991)

V Litiji, 1. novembra 1899.
Ivana Cerar, soprog. — Fran in Anton, sinova. — Antonija, Angela in Juliana, hčere. — Fran Cerar, brat. — Ivana Cerar, sestra. — Josip Revnikar, polubrat. — Frančiška Bric, polusestra.

Globoko užaljenim srcem naznanjamо vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest o smrti naše prelube matere, oziroma stare matere in tašče gospe

„Slovensko trgovsko pevsko društvo“ uljudno vabi k svoji prvi veliki veselici, koja se vrši v nedeljo, dne 5. novembra t. l. v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“.

Pri veselici sodeluje orkester slavnega c. in kr. pehotnega polka Leopold II., kralj Belgijcev št. 27.

(1987-1)

Začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 30 kr. za osebo.

Za odbor:

IVAN MURNIK, ces. svetnik, predsednik.

IVAN MEJAC, trgovec, tajnik.

Pri otročjih boleznih
potrebujejo se često kislino preganjajoča sredstva in zatorej opozarjajo zdravniki zaradi mlega vplivanja svojega na

**MATTONIEV
GIESSHÜBLER**
naravna alkalična kislina

katero radi zapisujejo pri želodčevi kislini, škrofelnih, krviči, otekanji zlez i. t. d., ravno tako pri katarih v sapniku in oslovskem kašlju. (Dvornega svetnika Lüschner-ja monografija o Giesshübl-Slatini.) (36-3)

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špererijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

Trgovski pomočnik

23 let star, vojaščine prost, zmožen slovenskega in nemškega jezika, izurjen v vseh strokah trgovine, izvzemši manufakture, in ki sedaj vodi filialko, želi dosedano svojo službo premeniti. (1970-2)

Naslov pove upravljanje „Slov. Nar.“.

NEW-YORK

družba za zavarovanje življenja.

Najstarejša mednarodna življensko-zavarovalna družba sveta.

Ustanovljena I. 1845. → V Avstriji od I. 1876.

Glasom od državnega zavarovalnega urada potrjene družbine bilance za leto 1898 — t. j. 54. opravilno leto — znašal je PREOSTANEK (presežek aktivov vse pasive) inkluzivno specjalnih rezerv nad

186 milijonov kron.

Dosedaj se je izplačala kavcija na avstrijsko opravilico visokemu c. kr. ministru vnajnih zadev v pupilarno gotovem znesku nad (1974-1)

15 milijonov kron.

Glavno ravnateljstvo za Avstrijo:
Dunaj, I., Graben 8 (v družbeni palači).

Stanovanje

s tremi sobami na ulico v II. nadstropju, s pritiklinami, odda se v hiši štev. 20 na Resljevi cesti takoj ali eventuelno za februarški termin. Povpraša naj se pri Feliku Tomanu, Resljeva cesta št. 26. (1994-1)

Avtomatični lovilci za množine.

Z podgane gld. 2—, za miši gld. 1:20. Lové brez nadzorstva po 40 v jedni noči, ne puščajo nobene nečistosti in se postavljajo zopet sami. Lovilica za ščurke „Eclipse“, na tisoče ščurkov in žoharjev v jedni noči loveča, a gld. 1:20. Povod najboljši uspehi. Pošila se proti povzetju. (1287-9)

M. F. E. I. T. H., Dunaj, II., Taborstrasse 11/B.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga ob Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ause, Solnograd; čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc, na Dunaj; via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprili ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoludne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inostrom, Bregenc, Carih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budejovec, Plzen, Marijine vare, Hev, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj in Amstetten. — **Proga v Novo mesto** in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Ljpskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinh varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Ausseea, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 17 m. dopoludne osobni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinh varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Linc, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Inostroma, Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Lienca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Franzensfesta Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osobni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — V oktobru in aprili ob nedeljah in praznikih v Lincu. — **Proga iz Novega mesta** in Kočevje. Osobni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoludne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Odhod iz Ljubljane** drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. zvečer. — **Prihod v Ljubljano** drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 55 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoludne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (1206)

Išče se (1992-1) poštna upraviteljica.

Vstop če mogoče takoj. — Ponudbe pošljeno naj se upravljanju „Slov. Naroda“.

Za neko večjo trgovino z železom

išče se spreten, trgovinsko izobražen

vodja

ki naj bi bil zmožen nemškega in enega slovanskega jezika. Le gospodje, ki se morejo sklicevati na večletno prakso in so sposobni voditi z dobrim uspehom trgovino, naj pošljeno svoje ponudbe, opremljene s spričevali in curriculum vitae, pod naslovom: Rudolf Mosse, Wien, na „Dunaju 5467“. (1976-2)

Gostilnica v Zakup.

S 1. januvarjem 1900 odda se

gostilnica v Soteski

na Dolenjskem obstoječa iz hiše z gospodarskimi in goštinškimi prostori vred

na več let v najem.

Zakupniki naj blagovolijo svoje ponudbe do 20. novembra t. l. vposlati

na kneza Auersperga gozdarski urad v Soteski (pošta Dvor) na Kranjskem

kjer so tudi pogoji najema ali nakupa v pogled. (1946-2)

D. Illner
stanuje sedaj
na Sv. Petra cesti
v Mayrjevi palači
(1993-1) v I. nadstropju.
Ordinira oo 8.—9. in od 1.—2. ure.

St. 35245.

Razglas.

Na podlagi §-a 4. regulativa za ljubljansko mestno klavlico, sklenjenega v seji občinskega sveta deželnega stolnega mesta Ljubljane, dne 19. septembra t. l., daje podpisani mestni magistrat na znanje, da je od 1. novembra letos naprej prepovedano v ljubljansko mesto vpeljavati zrezano meso (meso za klobase), da bodo torej zavračali tako meso mitniški uradi.

Mestni magistrat v Ljubljani
dn. 27. oktobra 1899.

Št. 637.

Razglas.

V fužinskem poslopu v Bohinjski Bistrici, ki je last kranjskega verskega zaklada, se oddajo skupno v najem ali v zakup:

- dosedanji gostilniški prostori v pritličju;
- sedem meblovanih sob v II. nadstropju;
- k fužinskemu poslopu spadajoči hlevi; končno
- pri fužinskem poslopu nahajajoči se sadni vrt in vrt za zelenjavo ter velike njive

za pet let, od 1. aprila 1900 do 31. marca 1905.

Reflektantje na te v zakup, oziroma v najem dane objekte naj se zglasé v najkrajšem času pri podpisani upravi.

C. kr. gozdna ter domenska uprava.

Radovljica, dn. 1. novembra 1899.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.